

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**

ЧЕРКАСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
«ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ»**

**Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація
спеціалізація І7.01 Фізична терапія
галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Кваліфікація освітня: бакалавр з фізичної терапії
Кваліфікація професійна: асистент фізичного терапевта**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Черкаської медичної академії

Голова Вченої ради

Інна ГУБЕНКО Інна ГУБЕНКО

Протокол № 15

Від 30 червня 2026 р.

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2026 р.

Ректор *Інна ГУБЕНКО* Інна ГУБЕНКО

Наказ № 59 від 30 червня 2026 р.

**ЧЕРКАСИ
2026**

**Лист погодження
освітньої програми
«ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ»**

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

НАЗВА ГАЛУЗІ ЗНАНЬ	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
НАЗВА СПЕЦІАЛЬНОСТІ	I7 Терапія та реабілітація
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	I7.01 Фізична терапія
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ	Бакалавр
КВАЛІФІКАЦІЯ ОСВІТНЯ	Бакалавр з фізичної терапії
КВАЛІФІКАЦІЯ ПРОФЕСІЙНА	Асистент фізичного терапевта

Освітня програма розроблена згідно з вимогами:

Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я»,

Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК 003:2010, Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти,

Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація»,

Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності,

Стандарту вищої освіти зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація для першого (бакалаврського) рівня,

Професійного стандарту «Асистент фізичного терапевта»,

Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників Випуск 78 «Охорона здоров'я»

Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти,

Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація»,

Постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 № 497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту»,

Наказ Міністерства охорони здоров'я від 24.05.2024 №900 «Про затвердження Змін до Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів»,

Лист МОН №1/5877-25 від 26.03.2025р. «Про особливості замовлення документів про освіту для здобувачів освіти, атестація яких проводиться у формі, визначеній закладом освіти»,

Наказ МОЗ України від 05.07.2025 №1065 «Деякі питання підготовки та професійної діяльності за професіями у сфері охорони здоров'я»,

Закон України «Про основи національного спротиву» (Відомості Верховної Ради України, 2021 р., № 41, ст. 339 із наступними змінами).

Примірного табелю матеріально-технічного оснащення стаціонарних реабілітаційних відділень, підрозділів закладів охорони здоров'я, які надають реабілітаційну допомогу дорослим у післягострому реабілітаційному періоді,

Entry level occupational therapy core knowledge and practice skills, World Physiotherapy. Physiotherapist education framework. London, UK: World Physiotherapy; 2021,

Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) Approved by the Ministerial Conference in Yerevan,

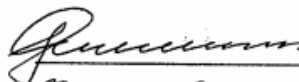
Положення про освітню програму Черкаської медичної академії.

Освітня програма «Фізична терапія» узгоджується з вимогами міжнародних Стандартів фізіотерапевтичної практики/Standards of physical therapy practice. Guideline,

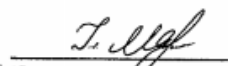
Програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Програму погоджено:

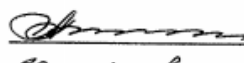
Ректор

 Інна ГУБЕНКО
30 верне 20 26 р.

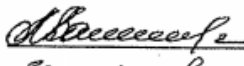
Проректор з навчальної роботи

 Інна МАРУШ
30 верне 20 26 р.

Проректор з науково-методичної роботи

 Олександра ШЕВЧЕНКО
30 верне 20 26 р.

Проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти

 Любов БІЛИК
30 верне 20 26 р.

Проректор з практичної роботи

 Ольга ФЕДОСЄВА
30 верне 20 26 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності І7 «Терапія та реабілітація» спеціалізація І7.01 «Фізична терапія» – це нормативний документ, що окреслює структуру та зміст підготовки фахівця, формулює завдання його освітнього й професійного становлення, визначає сферу майбутньої діяльності, а також перелік компетентностей і професійно значущих якостей, якими має володіти випускник.

І. РОЗРОБЛЕНО

Проектною групою Черкаської медичної академії в складі:

СТЕПАНОВА Галина – керівник робочої групи (гарант освітньої програми), кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біомедичних дисциплін та фізичної терапії Черкаської медичної академії;

ТОЛКАЧОВА Олена – член робочої групи, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри біомедичних дисциплін та фізичної терапії Черкаської медичної академії;

БАЗІЛЕВСЬКИЙ Андрій – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, майстер спорту України, доцент кафедри біомедичних дисциплін та фізичної терапії;

БУШУЄВ Юрій – член робочої групи, кандидат медичних наук, доцент кафедри біомедичних дисциплін та фізичної терапії Черкаської медичної академії;

МАРГІТІЧ Сергій – член робочої групи, кандидат медичних наук, викладач кафедри біомедичних дисциплін та фізичної терапії Черкаської медичної академії;

ДАШКО Костянтин – член робочої групи, фізичний терапевт, координатор клінічного навчання Черкаської медичної академії;

МОРОЗ Алекс – член робочої групи, доктор медичних наук, професор NYU Grossman School of Medicine (США), директор програми резидентури з фізичної та реабілітаційної медицини;

КОБЕЛЄВ Степан – член робочої групи, кандидат наук з фізичного виховання та спорту викладач кафедри фізичного та психічного здоров'я Львівської медичної академії імені Андрея Крупинського, секретар правління Української асоціації фізичних терапевтів;

КЕРЕСТЕЙ Вадим – член робочої групи, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Київського університету імені Бориса Грінченка

ДОРОШЕНКО Вероніка – член робочої групи, кандидат наук з фізичного виховання та спорту викладач кафедри, доцент, в.о. завідувача кафедри медико-біологічних основ фізичної культури та спорту Запорізького національного університету;

РУЛЕНКО Владислав – член робочої групи, фізичний терапевт КНП Черкаський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни ЧОР;

ПЧЕЛІНЦЕВА Лілія – член робочої групи, фізичний терапевт, центр реабілітації, КНП Черкаська обласна дитяча лікарня ЧОР.

В розробці ОП брали участь здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.01 Фізична терапія **ЦПУН Андрій** та **БОЙКО Вікторія**

ВНЕСЕНО ЗМІНИ

Відповідно до наказу МОН України від 30.06.2026 р. №1002 Про затвердження Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву».

Укладачі програми:

СТЕПАНОВА Галина – керівник робочої групи (гарант освітньої програми), кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біомедичних дисциплін та фізичної терапії Черкаської медичної академії;

ТОЛКАЧОВА Олена – член робочої групи, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри біомедичних дисциплін та фізичної терапії Черкаської медичної академії;

ДАШКО Костянтин – член робочої групи, фізичний терапевт, координатор клінічного навчання Черкаської медичної академії.

Освітня програма є документом, в якому окреслюється мета, характеристика ОП, її орієнтація, основний фокус та унікальність; розкривається придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання; особливості викладання та оцінювання за ОП; визначається інтегральна компетентність, загальні та спеціальні компетентності, результати навчання, форми атестації здобувачів, перелік освітніх компонентів, їх логічна послідовність; висвітлюються вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Назва організації, підприємства тощо	Посада, наукова ступінь та вчене звання	ПІБ
КНП «Черкаська обласна дитяча лікарня Черкаської обласної ради»	Директор, Заслужений лікар України, кандидат медичних наук, головний позаштатний уролог УОЗ ОДА	ШИЛО Віталій
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет	Доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я	ДОРОШЕНКО Едуард
Медичний центр реабілітаційно-відновлюючого профілю Київський інститут реабілітації	Фізичний терапевт	СВИРИДЕНКО Ігор

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Черкаської медичної академії.

**1. Профіль освітньої програми підготовки бакалавра
зі спеціальності І7 Терапія та реабілітація
спеціалізації І7.01 Фізична терапія
в галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Черкаська медична академія Факультет магістерської та бакалаврської підготовки №2
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень Ступінь вищої освіти: бакалавр
Офіційна назва освітньої програми	Фізична терапія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра одиничний Обсяг освітньої програми на базі повної загальної середньої освіти складає 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти Акредитована (25 квітня 2023 р., протокол № 6 (35) Сертифікат про акредитацію №5136 дійсний до 01.07.2028
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, QF-EHEA – перший цикл, EQF-ELLL – 6 рівень
Передумови	Для навчання на конкурсній основі зараховуються особи, які мають повну загальну середню освіту. Умови вступу визначаються Правилами прийому до Черкаської медичної академії у рік вступу
Мова(и) викладання	Українська
Форма навчання	Інституційна (очна (денна))
Термін дії освітньої програми	з 01 вересня 2026 року по 30 серпня 2030 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://medacademy.ck.ua/osvitni-programi
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти: бакалавр спеціальність І7 Терапія та реабілітація спеціалізація І7.01 Фізична терапія Кваліфікація освітня: бакалавр з фізичної терапії Кваліфікація професійна: асистент фізичного терапевта
Кваліфікація в дипломі (англійською мовою)	Degree of higher education: Bachelor Specialty: I7 Therapy and Rehabilitation Specialization: I7.01 Physical Therapy

	Educational qualification: Bachelor of Physical Therapy Professional qualification: Physical Therapist Assistant
2 – Мета та цілі освітньої програми	
Мета: підготовка конкурентоспроможних фахівців, які володіють компетентностями та сформованими в клінічних умовах практичними навичками, необхідними для провадження під супервізією фізичного терапевта професійної діяльності з відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем осіб різних вікових, нозологічних і професійних груп, спрямованої на покращення функціональних можливостей, активності та участі особи відповідно до її потреб, які здатні ефективно працювати у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди з дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики. Цілі навчання: реалізація індивідуальної програми фізичної терапії, або компонентів індивідуального реабілітаційного плану, що стосуються фізичної терапії, з метою покращення стану здоров'я осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, методів обстеження і контролю.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» Спеціальність: І7 «Терапія та реабілітація» Спеціалізація: І7.01 «Фізична терапія»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма прикладної спрямованості. Має виражену практичну орієнтацію та ґрунтується на даних науково-доказової медицини й засадах доказової практики у сфері фізичної терапії, а також на сучасних поняттях, концепціях, підходах і технологіях обстеження, прогнозування, контролю та реабілітаційного впливу при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем. Передбачає формування практичних навичок безпосередньо в клінічних умовах під супервізією фізичних терапевтів, що закладає підґрунтя для подальшої професійної та наукової кар'єри.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма зорієнтована на підготовку асистента фізичного терапевта, здатного під супервізією фізичного терапевта здійснювати обстеження, контроль і реабілітаційний супровід осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної й дихальної систем. Фокус програми – поєднання ґрунтовної медико-біологічної підготовки, характерної для медичного закладу вищої освіти, із набуттям прикладних клінічних навичок на базах надання реабілітаційної допомоги, де основним засобом відновлення функціональних можливостей, активності та участі особи є рухова активність. Ключові слова: фізична терапія, обстеження, прогнозування, рухова активність, реабілітаційний супровід
Особливості програми	Освітня програма реалізується через поєднання теоретичної та практичної підготовки і має такі особливості: ✓ реалізується в медичному закладі вищої освіти, що забезпечує ґрунтовну медико-біологічну та клінічну складову підготовки й безпосередню інтеграцію змісту програми із системою єдиного державного

	кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) у сфері охорони здоров'я; ✓ значний обсяг практичної підготовки (30 кредитів ЄКТС клінічних практик), що проводиться на базах закладів охорони здоров'я та реабілітаційних установ Черкащини, з якими укладено договори про співпрацю, під супервізією штатних фізичних терапевтів із застосуванням симуляційних методів навчання та безпосередньої роботи з пацієнтом/клієнтом; клінічні бази охоплюють реабілітацію при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем в осіб різного віку – від дітей до осіб похилого віку; ✓ врахування актуальних потреб воєнного часу: програма передбачає підготовку до роботи з комбатантами та цивільними особами, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації, зокрема через клінічну практику на базі госпіталю ветеранів війни; ✓ залучення до розроблення програми практикуючих фізичних терапевтів, роботодавців, здобувачів вищої освіти та міжнародних фахівців (зокрема представника NYU Grossman School of Medicine, США); ✓ узгодженість змісту програми з професійним стандартом «Асистент фізичного терапевта» та міжнародними рамками фізіотерапевтичної освіти (World Physiotherapy).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускник придатний до працевлаштування на посаду асистента фізичного терапевта в закладах охорони здоров'я, реабілітаційних закладах і відділеннях, реабілітаційних центрах (державних і приватних), санаторно-курортних та інших установах, що надають реабілітаційну допомогу, де він провадить професійну діяльність під супервізією фізичного терапевта у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди. Відповідно до Національного класифікатора України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» випускник може обіймати первинні посади: 3226 Асистент фізичного терапевта; 3226 Масажист. Види економічної діяльності закладів, у яких може працювати випускник, за КВЕД ДК 009:2010: 86.10 «Діяльність лікарняних закладів», 86.90 «Інша діяльність у сфері охорони здоров'я».
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю І7 «Терапія та реабілітація». Мають право на набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти, а також на навчання впродовж життя для безперервного професійного розвитку.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на основі компетентнісного, системного, студентоцентрованого,

	проблемно-орієнтованого та професійно-орієнтованого підходів і принципів академічної свободи з можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії, спрямованих на набуття компетентностей (загальних і спеціальних), достатніх для провадження професійної діяльності асистента фізичного терапевта під супервізією фізичного терапевта. Викладання проводиться у формі лекцій, практичних занять, тренінгів, наукових конференцій; передбачено навчання через клінічні практики (виробничі та переддипломну) із застосуванням симуляційних методів навчання та безпосередньої роботи з пацієнтом/клієнтом під супервізією фізичних терапевтів. Здобувачі залучаються до участі в науково-дослідних заходах з метою оволодіння навичками пошуку, опрацювання фахової інформації та презентації отриманих результатів. Самостійна робота проводиться з можливістю консультацій з викладачем, із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій. Передбачено навчання з використанням навчального середовища Moodle. До проведення навчальних занять залучаються кваліфіковані практикуючі фахівці.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувача здійснюється за взаємоузгодженими національною диференційованою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і національною недиференційованою («зараховано», «не зараховано») системами, шкалою закладу (від 0 до 200 балів), шкалою ECTS (A, B, C, D, E, Fx, F). Поточний контроль: оцінювання дисципліни шляхом поточного опитування, тестування знань. Оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» виставляються за підсумками екзаменів та диференційованих заліків, а також за результатами практик. Оцінка «зараховано» виставляється за підсумками заліків. Оцінювання здобувачів проводиться відповідно до «Положення про критерії оцінювання знань і вмінь студентів Черкаської медичної академії». Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ). Випускникам, які успішно виконали освітню програму та пройшли атестацію, видається диплом бакалавра з присвоєнням освітньої кваліфікації «бакалавр з фізичної терапії».
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми професійної діяльності фізичного терапевта з відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем, які забезпечують активність та участь осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

	ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 07. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 08. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. ЗК 12. Здатність захищати Батьківщину.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 01. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові і пов'язані з ними функції, що забезпечують активність і участь особи. СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії. СК 03. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність з фізичної терапії осіб різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп СК 04. Здатність виконувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії для збору якісних (спостереження, опитування) і кількісних (вимірювання та тестування) даних, пов'язаних з фізичним станом пацієнта/клієнта, його функціональними можливостями, активністю та участю (додаток 1). СК 05. Здатність, під супервізією фізичного терапевта, ефективно реалізовувати програму фізичної терапії відповідно до функціональних можливостей пацієнта/клієнта. СК 06. Здатність, за дорученням фізичного терапевта, здійснювати моніторинг реакцій і стану пацієнтів/клієнтів різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп, під час виконання призначених заходів/тестів, включно з документуванням, звітуванням про отримані результати. СК 07. Здатність провадити професійну діяльність для відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до законів і правил, що регулюють практику

	фізичної терапії як самостійної професії, а також відповідних законодавчих та нормативних актів, етичного кодексу та професійного стандарту, загальнонаціональних цінностей та традицій населення України. СК 08. Здатність ефективно спілкуватися, зокрема навчати пацієнта/клієнта, його родину й опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та обмежень життєдіяльності та популяризувати здоровий спосіб життя. СК 09. Здатність надавати домедичну допомогу під час виникнення невідкладних станів
7 – Програмні результати навчання	
Результати навчання (РН)	РН 01. Використовувати рухову активність людини для зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я шляхом. РН 02. Вміти спілкуватися українською та іноземною мовою у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом. РН 03. Дотримуватися етики професійного спілкування, діяти етично дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. РН 04. Вести професійну документацію. РН 05. Використовувати прикладне програмне забезпечення; здійснювати комунікаційну взаємодію у соціальних мережах; здобувати, накопичувати, систематизувати фахову інформацію за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. РН 06. Розуміти процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі; розуміти основні філософські категорії та поняття. РН 07. Застосовувати знання медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних аспектів у практиці фізичної терапії; виявляти та враховувати зв'язки різних елементів. РН 08. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах. РН 09. Аналізувати і застосовувати сучасні науково-доказові дані для виконання професійних завдань. РН 10. Визначати симптоми та синдроми (Додаток 1); описувати обмеження функціонування пацієнта/клієнта за Класифікатором функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я НК 030:2022 та визначати реабілітаційні інтервенції за Класифікатором медичних інтервенцій НК 026:2021. РН 11. Застосовувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії; використовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (Додаток 1); оцінювати отриману інформацію. РН 12. Реалізовувати індивідуальну програму фізичної терапії,

	або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії під супервізією фізичного терапевта, уміти здійснювати заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій та асоційованих з ними обмежень активності та участі (Додаток 2). РН 13. Проводити пацієнтоцентричну практичну діяльність за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових вимог та норм професійної етики. РН 14. Проводити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність. РН 15. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні засоби реабілітації. РН 16. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, зокрема у мультидисциплінарній команді. РН 17. Проводити інструктаж та навчання пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, опікунів. РН 18. Оцінювати результати виконання заходів фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій (згідно Додатку 2), та за потреби, модифікувати поточну діяльність. РН 19. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання з допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію освітньої програми забезпечують науково-педагогічні працівники з повною вищою освітою відповідного профілю та кваліфікації, відповідність яких спеціальності підтверджена науковою, науково-педагогічною та професійною діяльністю за не менш як чотирма видами чи результатами, переліченими в «Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). Дисципліни, що формують спеціальні (фахові) компетентності, викладають фахівці, які займають або можуть займати посаду асистента фізичного терапевта. Дисципліни, що формують здатність розуміти медико-біологічні, психолого-педагогічні та соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії, викладають науково-педагогічні (педагогічні) та/або наукові працівники з урахуванням відповідності їхньої освітньої та/або професійної кваліфікації. До організації освітнього процесу можуть залучатися професіонали з досвідом дослідницької, управлінської,

	інноваційної та практичної роботи за фахом, зокрема практикуючи фізичні терапевти.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, та потребам реалізації освітньої програми. Заклад має навчальні та лекційні аудиторії, забезпечені комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням і технічними засобами навчання, а також спеціалізовані навчальні кабінети для практичної підготовки здобувачів. Навчальна база Черкаської медичної академії дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін за спеціальністю І7 «Терапія та реабілітація», спеціалізація І7.01 «Фізична терапія», на належному науково-методичному рівні. Для формування фахових компетентностей використовуються спеціалізовані кабінети та центри, зокрема кабінети доклінічної практики, центр симуляційного навчання, тренажерний кабінет, кабінет клінічної психології, оснащені обладнанням для проведення обстеження, вимірювання структурних змін і порушених функцій організму та реабілітаційного впливу відповідно до вимог стандарту вищої освіти. Практична підготовка здобувачів проводиться на базах закладів охорони здоров'я та реабілітаційних установ, з якими укладено договори про співпрацю. Загальна площа навчальних корпусів та гуртожитків складає 13122,5 м², площа баз практик – 5636,84 м². Наявні документи, що підтверджують право власності чи користування майном для кожного місця провадження освітньої діяльності, а також документи, що підтверджують забезпечення безперешкодного доступу до будівель і приміщень закладу освіти осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт http://medacademy.ck.ua (інформація про освітні програми, навчальну і наукову діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти). Усі здобувачі вищої освіти мають доступ до навчальних матеріалів, розміщених у модульному об'єктно-орієнтованому динамічному навчальному середовищі Moodle: силабуси навчальних дисциплін, методичні рекомендації/вказівки до практичних занять та самостійної роботи, курси/опорні конспекти лекцій, презентації, навчальні історії хвороби, алгоритми практичних навичок, нормативні документи, збірники тестових завдань, задач, відеофільми, посилання на Інтернет-ресурси тощо. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на офіційному сайті академії (http://medacademy.ck.ua/): положення, силабуси навчальних дисциплін. Загальний фонд бібліотеки становить 147983 примірники. Кожна дисципліна ОП забезпечена науковою та навчальною літературою, яка щороку доповнюється. Дві читальні зали мають 42 сучасно обладнаних посадкових місця. В освітньому процесі використовуються мультимедійні дошки,

	проектори; 8 комп'ютерних класів, комп'ютеризовано бібліотеку з читальними залами, усі кафедри в повному обсязі забезпечені комп'ютерною технікою
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та положень «Про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Черкаської медичної академії», «Положення про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці для здобувачів освіти Черкаської медичної академії», відповідно до угод із закладами вищої освіти України. Забезпечується двосторонніми договорами між Черкаською медичною академією та ЗВО, що здійснюють освітню діяльність за спеціальністю І7 «Терапія та реабілітація». Визнання результатів навчання в інших освітніх закладах в рамках академічної мобільності відповідно до угод.
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	не передбачена

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП.

3 роки 10 місяців

Код н\д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
<i>Цикл дисциплін загальної підготовки</i>			
ОК 1.	Культура академічного і професійного мовлення	4	Екзамен
ОК 2.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5	Диф.залік
ОК 3.	Латинська мова та медична термінологія	4	Диф.залік
ОК 4.	Анатомія людини	8	Екзамен
ОК 5.	Фізіологія людини	5	Екзамен
ОК 6.	Фізіологія рухової активності	4	Диф.залік
ОК 7.	Патологічна анатомія та патологічна фізіологія	5	Диф. залік
ОК 8.	Медична хімія	3	Диф.залік
ОК 9.	Біологічна хімія рухової активності	4	Диф.залік
ОК 10.	Загальна та медична психологія	5	Диф.залік
ОК 11.	Основи національного спротиву	5	Диф.залік
ОК 12.	Основи менеджменту, лідерства та професійні комунікації	4	Диф.залік
ОК 13.	Інформаційні технології в галузі охорони здоров'я	3	Диф.залік

ОК 14.	Перша домедична допомога. Безпечна практика	4	Диф.залік
Усього за циклом		63	
<i>Цикл дисциплін спеціальної підготовки</i>			
ОК 15.	Фізичне виховання (види оздоровчо-рухової активності)	4	Диф.залік
ОК 16.	Внутрішня медицина з основами пропедевтики	6	Екзамен
ОК 17.	Хірургія (за професійним спрямуванням)	5	Екзамен
ОК 18.	Акушерство та гінекологія (за професійним спрямуванням)	3	Диф.залік
ОК 19.	Основи практичної діяльності у фізичній терапії	5	Диф. залік
ОК 20.	Педіатрія (за професійним спрямуванням)	3	Диф.залік
ОК 21.	Методологія формування рухових здібностей у фізичній терапії. Терапевтичні вправи	4	Диф.залік
ОК 22.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях внутрішніх органів	6	Екзамен
ОК 23.	Методика і техніка класичного та лікувального масажу	5	Екзамен
ОК 24.	Основи ерготерапії	4	Диф.залік
ОК 25.	Сучасні реабілітаційні технології. Технічні засоби в реабілітації	4	Диф.залік
ОК 26.	Фізична терапія дітей та підлітків	3	Диф.залік
ОК 27.	Вступ у професію фізичної терапії	4	Диф.залік
ОК 28.	Травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням)	4	Диф.залік
ОК 29.	Клінічний реабілітаційний менеджмент у післяопераційному періоді	6	Екзамен
ОК 30.	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	4	Диф.залік
ОК 31.	Фізична терапія у відділенні анестезіології та реанімації	6	Диф.залік
ОК 32.	Функціональна анатомія та біомеханіка у фізичній терапії	6	Диф.залік
ОК 33.	Посттравматична реабілітація постраждалих унаслідок бойових дій	4	Диф.залік
ОК 34.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	6	Екзамен
ОК 35.	Біопсихосоціальний підхід та моделі надання реабілітаційних послуг (на основі міжнародної класифікації функціонування). Професійний розвиток	5	Диф.залік
ОК 36.	Реабілітаційні технології в педіатрії. Фізична терапія у системі раннього втручання	4	Диф.залік
ОК 37.	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи	4	Диф.залік
ОК 38.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності нервової системи	6	Екзамен
ОК 39.	Маніпуляційні методи фізичної терапії	5	Диф.залік
ОК 40.	Медичне право, основи антикорупційної діяльності та доброчесності	3	Диф.залік
Усього за циклом		119	
<i>Практична підготовка</i>			

ОК 41.	Загальна ознайомча практика за профілем майбутньої професії	2	Диф.залік
ОК 42.	Клінічна практика з фізичної терапії при серцево-судинних та пульмонологічних захворюваннях	6	Диф.залік
ОК 43.	Клінічна практика з фізичної терапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату	6	Диф.залік
ОК 44.	Клінічна практика з фізичної терапії при травмах та захворюваннях нервової системи	6	Диф.залік
ОК 45.	Переддипломна практика	10	Диф.залік
Загальний обсяг практичної підготовки		30	
Атестація			
	Атестація здобувачів освіти	3	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		216	
Вибіркові компоненти ОП			
	ВК 1 – ВК 8 (з каталогу вибірових освітніх компонент)		Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Графік вивчення компонентів ОП 3 роки 10 місяців

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)
I семестр	
ОК 1.	Культура академічного і професійного мовлення
ОК 2.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням), <i>частина 1</i>
ОК 3.	Латинська мова та медична термінологія
ОК 4.	Анатомія людини, <i>частина 1</i>
ОК 8.	Медична хімія
ОК 11.	Основи національного спротиву
ОК 27.	Вступ у професію фізичної терапії
ОК 14.	Перша домедична допомога. Безпечна практика
II семестр	
ОК 2.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням), <i>частина 2</i>
ОК 4.	Анатомія людини, <i>частина 2</i>
ОК 5.	Фізіологія людини
ОК 13.	Інформаційні технології в галузі охорони здоров'я
ОК 15.	Фізичне виховання (види оздоровчо-рухової активності)
ОК 24.	Основи ерготерапії
ОК 12.	Основи менеджменту, лідерства та професійні комунікації у професійній сфері
ОК 41.	Загальна ознайомча практика за профілем майбутньої професії
III семестр	
ОК 6.	Фізіологія рухової активності
ОК 7.	Патологічна анатомія та патологічна фізіологія
ОК 9.	Біологічна хімія рухової активності
ОК 32.	Функціональна анатомія та біомеханіка у фізичній терапії
ОК 16.	Внутрішня медицина з основами пропедевтики
ОК 35.	Біопсихосоціальний підхід та моделі надання реабілітаційних послуг (на основі

	міжнародної класифікації функціонування). Професійний розвиток
IV семестр	
ОК 17.	Хірургія (за професійним спрямуванням)
ОК 22.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях внутрішніх органів
ОК 21.	Методологія формування рухових здібностей у фізичній терапії. Терапевтичні вправи
ОК 28.	Травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням)
ОК 19.	Основи практичної діяльності у фізичній терапії
ОК 42.	Клінічна практика з фізичної терапії при серцево-судинних та пульмонологічних захворюваннях
V семестр	
ОК 29.	Клінічний реабілітаційний менеджмент у післяопераційному періоді
ОК 23.	Методика і техніка класичного та лікувального масажу
ОК 30.	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату
ОК 25.	Сучасні реабілітаційні технології. Технічні засоби в реабілітації
ОК 10.	Загальна та медична психологія
ВК	(дисципліна з каталогу)
ВК	(дисципліна з каталогу)
VI семестр	
ОК 34.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату
ОК 39.	Маніпуляційні методи фізичної терапії
ОК 37.	Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності нервової системи
ОК 18.	Акушерство та гінекологія (за професійним спрямуванням)
ОК 20.	Педіатрія (за професійним спрямуванням)
ВК	(дисципліна з каталогу)
ВК	(дисципліна з каталогу)
ВК	(дисципліна з каталогу)
VII семестр	
ОК 38.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності нервової системи
ОК 31.	Фізична терапія у відділенні анестезіології та реанімації
ОК 33.	Посттравматична реабілітація постраждалих унаслідок бойових дій
ОК 40.	Медичне право, основи антикорупційної діяльності та доброчесності
ВК	(дисципліна з каталогу)
ОК 43.	Клінічна практика з фізичної терапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату
VIII семестр	
ОК 36.	Реабілітаційні технології в педіатрії. Фізична терапія у системі раннього втручання
ОК 26.	Фізична терапія дітей та підлітків
ВК	(дисципліна з каталогу)
ВК	(дисципліна з каталогу)
ОК 44.	Клінічна практика з фізичної терапії при травмах та захворюваннях нервової системи
ОК 45.	Переддипломна практика

* Вибір вибіркового навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів освіти Черкаської медичної академії із каталогу вибіркового навчальних дисциплін обсягом 24 кредити ЄКТС впродовж усього навчання на бакалаврському рівні.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, який складається з таких компонентів: 1) інтегрований тестовий іспит «Крок Б», спеціальність Фізична терапія, ерготерапія / Терапія та реабілітація; 2) практично-орієнтований іспит. Кваліфікаційний тестовий державний іспит «Крок» оцінює відповідність професійної компетентності студента вимогам, визначеним стандартом вищої освіти і здійснюється Центром тестування при МОЗ України відповідно до положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів. Практично-орієнтований іспит оцінює відповідність професійної компетентності студента вимогам, визначеним стандартом вищої освіти та освітньою програмою, і проводиться екзаменаційною комісією закладу вищої освіти.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Не передбачена.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	OK 45		
3K 1				+	+	+	+	+	+							+	+	+		+		+				+			+			+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		
3K 2	+	+		+	+	+	+	+	+					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	
3K 3			+																+								+												+	+	+	+	+	+	+	+	
3K 4	+											+																												+	+	+	+	+	+	+	
3K 5													+													+														+	+	+	+	+	+	+	
3K 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+				+		+					+		+			+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
3K 7										+		+			+									+												+					+	+	+	+	+	+	
3K 8		+	+																																							+	+	+	+	+	+
3K 9											+	+		+																	+		+								+	+	+	+	+	+	
3K 10	+					+			+		+				+						+					+	+								+	+				+	+	+	+	+	+	+	
3K 11												+							+								+								+					+		+	+	+	+	+	
3K 12											+																																				
CK 1				+	+	+	+		+											+	+						+					+										+	+	+	+	+	
CK 2						+	+	+	+	+						+	+	+		+						+		+							+	+					+	+	+	+	+	+	
CK 3														+	+				+			+	+			+				+		+		+	+				+	+		+	+	+	+	+	
CK 4																+			+			+								+	+				+	+		+	+			+	+	+	+	+	
CK 5																					+	+	+	+	+	+			+		+		+	+	+	+		+	+			+	+	+	+	+	
CK 6																+						+								+	+	+			+	+		+	+			+	+	+	+	+	
CK 7											+	+							+			+	+			+		+		+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
CK 8										+		+			+	+					+	+		+		+			+					+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	
CK 9														+		+																+										+	+	+	+	+	+

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої програм

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	OK 45
PH 1						+			+						+						+					+															+	+	+	+	
PH 2	+	+	+																								+														+	+	+	+	+
PH 3	+										+	+																								+				+	+	+	+	+	
PH 4																			+			+								+					+			+	+	+	+	+	+	+	
PH 5													+													+													+	+	+	+	+	+	
PH 6										+	+	+																														+	+	+	+
PH 7				+	+	+	+	+	+	+						+	+	+		+						+		+								+	+				+	+	+	+	
PH 8														+		+															+										+	+	+	+	
PH 9				+	+		+															+													+	+		+		+		+	+	+	
PH 10							+									+						+							+		+				+	+		+	+			+	+	+	+
PH 11																+			+											+		+					+				+	+	+	+	
PH 12																					+	+	+	+	+				+		+	+		+	+		+	+			+	+	+	+	
PH 13										+		+												+												+					+	+	+	+	
PH 14														+	+					+			+		+						+	+		+				+		+	+	+	+		
PH 15														+		+									+					+	+						+				+	+	+	+	
PH 16	+	+								+		+			+	+									+											+					+	+	+	+	
PH 17												+													+											+	+					+	+	+	+
PH 18																			+			+							+	+					+		+	+			+	+	+	+	
PH 19															+													+								+			+	+	+	+	+	+	

4. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В Черкаській медичній академії функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення та дотримання академічної доброчесності працівниками медичної академії та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення Черкаською медичною академією якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в установленому порядку оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Структурно-логічна схема ОП

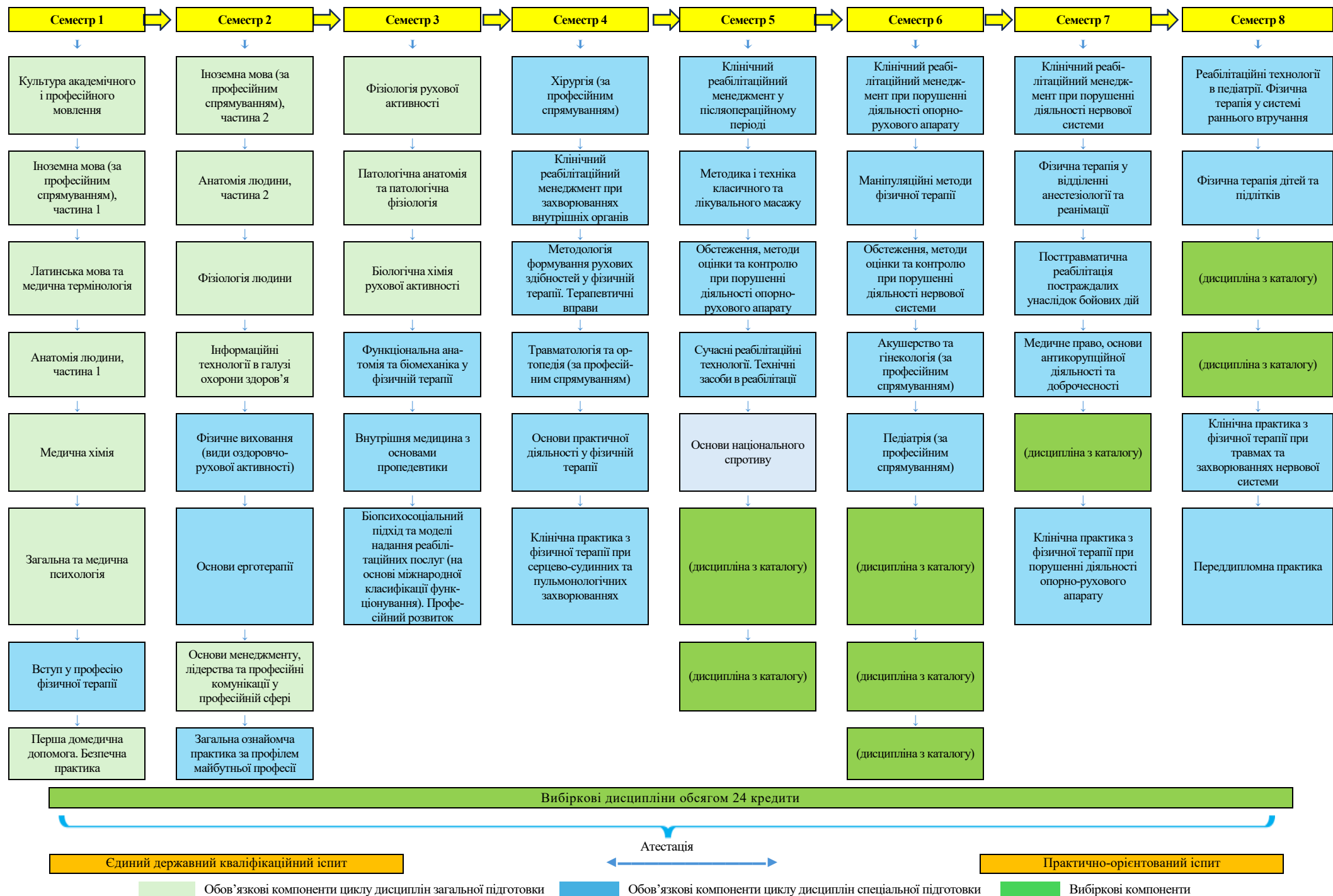
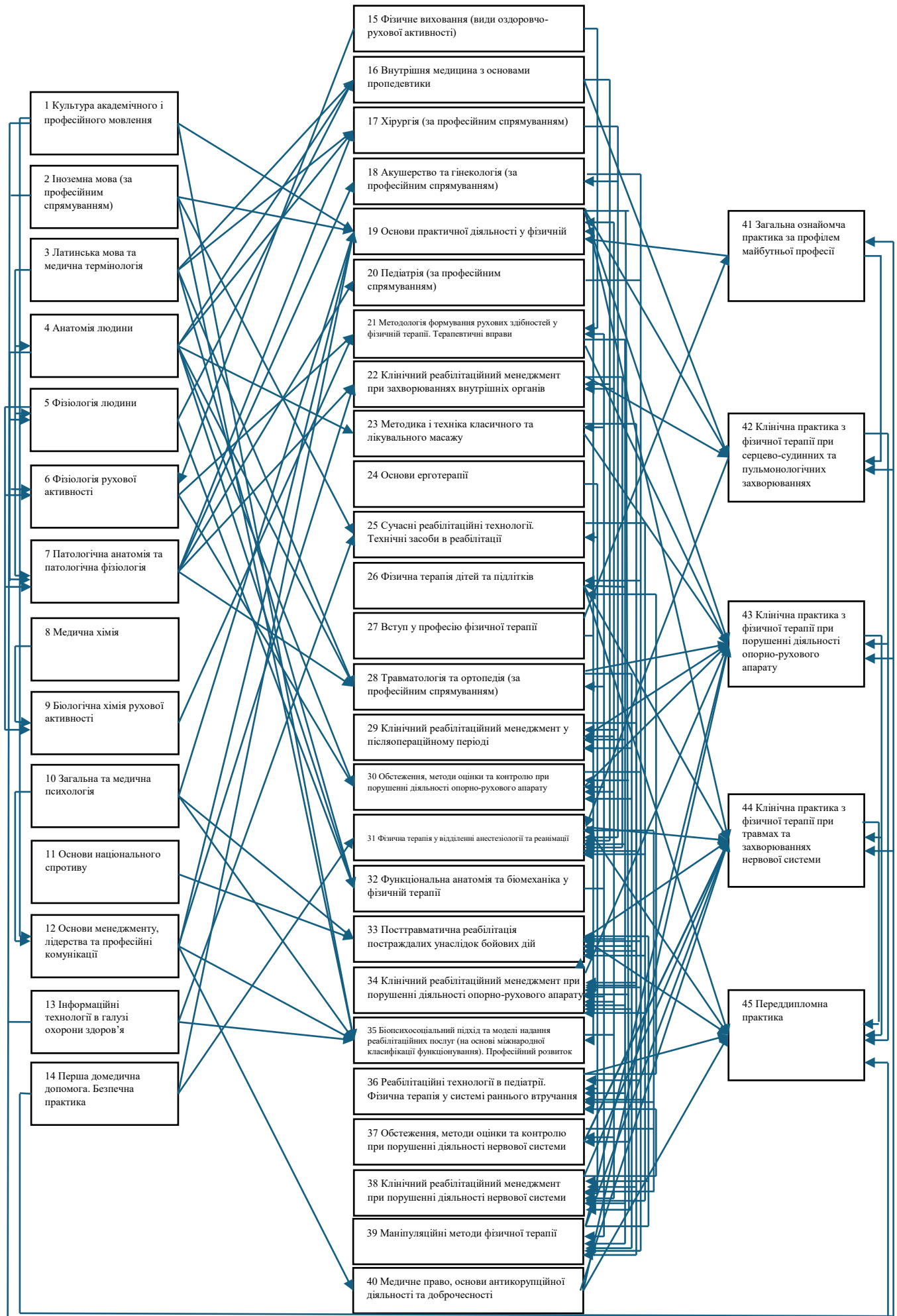

Схема взаємозв'язків між дисциплінами

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи

Симптоми, синдроми та порушення:

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром

- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки
- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер- гіпотонічний криз
- аритмії серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія
- аускультация
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- частота дихання/ЧД

2. Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба,

хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення і інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю

- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості

- визначення рівноваги та координації
- оцінювання активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

3. Неврологічні розлади

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання,

відштовхування та притягування, піднімання і перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

**РЕКОМЕНДОВАНІ ІНСТРУМЕНТИ ОБСТЕЖЕННЯ
(ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ)**

1. Індекс маси тіла / ІМТ
2. Ортостатична проба
3. Шкала вираженості задишки mMRC (modified Medical Research Council / mMRC)
4. Опитувальник госпіталю Св. Георгія для оцінки дихальної функції пацієнтів із хронічним обструктивним захворюванням легень (ХОЗЛ) (The Saint George's Respiratory Questionnaire / SGRQ)
5. Клінічна анкета відносно хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ) (The Clinical COPD Questionnaire / CCQ) (24 години, 7 днів)
6. Візуальна аналогова шкала болю / ВАШ (Visual Analog Scale / VAS)
7. Числова шкала болю (Numeric Pain Rating Scale / NPRS)
8. Гоніометрія
9. Мануальне м'язове тестування / MMT (Manual Muscle Test / MMT)
10. Кистьова динамометрія
11. Тест «Сядь-встань за 30 сек» (30 Second Sit to Stand Test / 30CST)
12. Тест «Встань та йди» (The Timed Up and Go Test / TUG)
13. 10-метровий тест ходи (10 Meter Walk Test / 10MWT)
14. 6-хвилинний тест ходи (6 Minute Walk Test / 6MWT)
15. 2-хвилинний тест ходи (2 Minute Walk Test / 2MWT) / 1-хвилинний тест ходи (1 Minute Walk Test / 1MWT)
16. Педіатрична шкала врівноваги (Pediatric Balance Scale / PBS)
17. Шкала рівноваги Берга (Berg Balance Scale / BBS)
18. Стояння на одній нозі (Single Leg Stance або "One-legged stance test" / SLS або OLST)
19. Тестування функціонального досягання (Functional Reach Test / Modified Functional Reach Test / MFRT)
20. Тест «Чотири квадрати» (Four Square Step Test / FSST)
21. Тест контролю тулуба (Trunk Control Test / TCT)
22. Шкала Борга (Borg Rating Of Perceived Exertion / Borg RPE scale)
23. Індекс інвалідності Освестрі (Oswestry Disability Index / ODI)
24. Таблиця оцінювання обмежень активності і безпеки життєдіяльності Всесвітньої організації охорони здоров'я 2.0 (World Health Organization Disability Assessment Schedule 2.0/WHODAS 2.0)
25. Індекс Бартела (Barthel Index / BI)
26. Оцінка рівня незалежності при травмі спинного мозку (Spinal Cord Independence Measure / SCIM)
27. Міжнародні стандарти неврологічної класифікації травм спинного мозку / шкала ASIA (International Standards for Neurological Classification of Spinal Cord Injury / ISNCSCI)

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВПЛИВУ (ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ)

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи:
 - дихальні
 - загально-розвиваючі
 - аеробного характеру
 - на розтяг та розслаблення м'язів
 - на розвиток сили
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізації/маніпуляції/масаж тощо)
- функціональне тренування
- техніки очищення/дренажу дихальних шляхів
- фізичні агенти та механічні методи

Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи:
 - на зменшення болю та набряку
 - на розвиток сили
 - на розвиток витривалості
 - на підтримку амплітуди руху
 - на гнучкість
 - на рівновагу
 - на координацію
- функціональне тренування (тренування рухових навичок та умінь: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, хода з перешкодами)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізація суглобів (суглобова гра тощо), масаж, постізометрична релаксація)

- підбір, налаштування, навчання користування допоміжними засобами

- фізичні агенти, механічні методи:

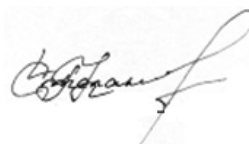
- тепло
- холод
- водні процедури
- електротерапевтичні методи

Неврологічні розлади

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
 - з опором (сила та витривалість)
 - на підтримку наявної/досягнення фізіологічної амплітуди руху
 - на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг)
 - на розвиток/ відновлення рівноваги
 - на розвиток/ відновлення координації
 - на розвиток/ відновлення дрібної моторики
 - дихальні
- функціональне тренування (тренування рухових навичок та умінь: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, хода з перешкодами)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізація суглобів, масаж, постізометрична релаксація тощо)
- підбір, навчання, налаштування, навчання користуванням допоміжними засобами
- фізичні агенти та механічні методи (тепло, холод, водні процедури) та електротерапевтичні методи

Гарант програми, керівник проєктної групи, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біомедичних дисциплін та фізичної терапії

Галина СТЕПАНОВА